

HÚSMARHA TENYÉSZTÉS AGROERDÉSZETI RENDSZEREKBE

Makk, vad gyümölcs, téli legelő és így tovább:
Innováció a húsmarha tenyésztés területén

MIT ÉS MIÉRT

Hogyan lehetne javítani a húsmarhák tartását?

A legelőn tartott állatállomány fenntartásának egyik nehézsége az, hogy megfelelő megoldást találjunk az állatok egész évben történő takarmányozására. A tenyészidőszak végére a fű tápanyag-értéke alacsony a nyári aszály miatt. A jelenlegi éghajlatváltozás körülményei között növekszik a kiszámíthatatlan és kedvezőtlen időjárási viszonyok kockázata. Ezenkívül a nyílt hegyvidéki legelők, amelyek nem nyújtanak védelmet a hideg és a szél ellen, növelik az állatokban a stresszt, rontják azok egészségi állapotát és csökkentik az állatok takarmányozási hatékonyságát, miközben erősítik a

talajerózió kockázatát. Ezeket a negatív hatásokat a fák ültetésével vagy a már meglévő fás területek kihasználásával lehet elkerülni. A makktermés, vadon termő gyümölcsök (alma, körte), gyógynövények vagy a lombzat hozzájárulnak az élelmezés sokféleségéhez és ezáltal az állatok jólétéhez. Ezenkívül a fák fészkelőhelyeket biztosítanak a madarak számára, amelyek a gazdák szerint csökkentik a legyek kellemetlen jelenlétét és káros hatását az állatok számára. Mindez elősegíti, hogy az állatállomány egészséges és jó minőségű legyen.

Limousine szarvasmarha a Mozsi Majorban (Magyarország): a makkot alternatív takarmányként használják (a). OIKOS farm (Lengyelország): a gyógynövény, fűzfalevél és vad gyümölcs táplálékot szolgáltatnak a szarvasmarhák számára (b)

Mozsi Major, Sellye, Magyarország (a), Kawka Stúdió, Lengyelország (b)

Pihenés az erdőben (a), Erdői legeltetés (b). Mindkét esetben a fás területek a legelő fontos és szerves részét képezik, mivel fokozzák az állatjólétet.

Mozsi Major, Sellye, Magyarország (a), Kawka Stúdió, Lengyelország (b)

nézze meg a videót

nézze meg a videót

HOGYAN KEZELJÜK A KIHÍVÁST

Hasznosítsa erdőfoltjait és váltson irányzatot!

A mezőgazdasági termelőknek kreatív módon kell cselekedniük, amikor az agrár-erdészeti rendszereket akarják a földjükön a jelenlegi környezetvédelmi és politikai feltételek mellett megvalósítani. Például a kisebb erdei / cserjés foltok kialakítása és használata állati takarmány forrásaként általában azzal jár, hogy csökken a földterület alapú támogatás (lásd még: AFINET 20. sz. szórólap: Agroerdészet alkalmazása mezőgazdasági területeken). A felhagyott területek megújításához

legmegfelelőbb gazdálkodási módszereket úgy találhatjuk meg, ha formális vagy informális interjúkat készítünk a helyi idősebb gazdákkal, földhasználat-történeti dokumentumokat és helyi monográfiákat tanulmányozunk. Előfordul azonban, hogy a meglévő lehetőségek, például az erdőben vagy más fás területeken történő legeltetés szakpolitikai szinten nem támogatott, sőt bizonyos esetekben akár a törvény is tiltja azokat.

Ezt a projektet az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programja finanszírozta a 727872 számú támogatási megállapodás alapján

Kulcsszavak: diverzifikáció; fenntartható, fa, alternatív táplálékforrások, limousine, extenzív állattartás, Magyarország, Lengyelország

eurafagroforestry.eu/afinet

LÉNYEGI MONDANIVALÓ

- Fás területek legeltetése rendkívül fontos az állatjólét szempontjából.
- Mezőgazdasági támogatások igénylésekor és az agrárpolitikák kidolgozásakor az erdősített vagy fásított földterület használata továbbra sem tartozik a kedvezményezett gyakorlatok közé.
- Az állattartás fás területen több munkát igényel, ugyanakkor az egészséges és jó minőségű állatállomány magasabb profitot is termel.

nézzé meg a videót

A Mozsi Major agroerdészeti rendszerei (a). Rejtőzés az ízletes fűzfabokor alatt az OIKOS Farmon (b)

Mozsi Major, Sellye, Magyarország (a), Kawka Stúdió, Lengyelország (b)

VARGA ANNA¹ MOZSGAI JÓZSEF (MOZSI MAJOR) VITYI ANDREA¹ BOREK ROBERT²

1. Soproni Egyetem Kooperációs Kutatási Központ Nonprofit Kft. (Soe-KKK)

2. Institute of Soil Science and Plant Cultivation, varga.anna@gmail.com; rborek@iung.pulawy.pl

Content editor: Maria Rosa Mosquera-Losada (USC)

2018. NOVEMBER

Ez a szórólap az AFINET projekt részeként jött létre. Míg szerző a rendelkezésre álló legjobb információkat dolgozta fel, sem a szerző, sem az EU semmilyen esetben nem vállal felelősséget a jelentéssel összefüggésben közvetlenül vagy közvetve keletkezett veszteségért, kárért vagy sérülésért.

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

Kiszámíthatatlan körülmények

Egy változatos flórájú legelőn történő legeltetés általában magasabb minőségű marhahúst eredményez, mint az olyan gazdálkodási rendszerekben előállított marhahús, ahol az állatokat istállóban tartják. Az állatjólét szempontjából nagyon fontos, hogy a szarvasmarhák a fákhöz tudják dörzsölni magukat, élvezik az árnyéket forró napokon, vagy menedékbe húzódnak szeles hideg napokon. Ez feltétlenül szükséges, ha jó minőségű állatokat nevelnek. A magyarországi Mozsi Major fás területeit először nyár végén és ősz elején legeltetik. Ezek a fás területek azonban elsősorban téli legelőként funkcionálnak, jóllehet hosszú hótakaró alatt ezek is elérhetetlenné válnak. Ebben és más legeltetési marhahús-gazdaságokban, például a lengyelországi OIKOS Farmon, a területeket rotációs rendszerben legeltetik, hogy maximalizálják a fű növekedését és fenntartsák a takarmány jó minőségét. A nyílt fás legelők tápláló fűvet és árnyéket kínálnak. A zártabb lombkoronájú erdős foltokban az aljnövényzet jellemzően cserjés vagy gyomos, ideértve olyan fajokat, mint a szeder és a galagonya. Az ilyen élőhelyek az állatjólét szempontjából is szükségesek. A szarvasmarha a nyár folyamán elrejtőzhet a csalitosban, ezzel minimálisra csökkentve a szúnyogok és a böglyök által okozott károkat. Ezek a területek fát is szolgáltatnak - megújuló tüzelőanyagot, amely hozzájárulhat a fáslegelő létesítéséhez vagy fenntartásához szükséges tisztítás és gyérlés költségeinek fedezéséhez. A gyepek, mint bármely más talajtakaró, a talajminőséghez alkalmazkodva változatosabbá tehetők. A legelők gyakran érzékenyek a talajerózióra, ezért alapvető fontosságú a mezőgazdasági talajkezelés gyakorlati ismerete, ideértve a fával borított területek kezelését is.

Azonban, a fás vegetáció integrációja gyepterületbe hátrányos a mezőgazdasági támogatások szempontjából. A támogatások meghatározásánál sokszor nem veszik számításba, hogy a fáslegelők távolról sem felhagyott területek, hanem megfelelő módon kezelt legelők. További nehézségek abból fakadnak, hogy néhány jelenlegi nemzeti jogszabály nem támogatja az erdőnek minősülő fásítások legeltetését. A fáslegelő-gazdálkodás összetettebb, mint a fák nélküli legelőké, mivel a kaszálást gyakran nem lehet a fák között nagy mezőgazdasági gépekkel elvégezni, mivel a fák nem szabályos hálózatban nőnek. Tehát a legeltetett agroerdészeti rendszerek nagyobb humán erőforrást igényelnek gazdálkodáshoz, mint a homogén, nyílt legelők. Ez jelenti ma a legnagyobb kihívást a fáslegelők fenntartásában, ám az eredményeként megjelenő sokféleség számos előnnyel jár az állatok jóléte és az ökoszisztéma-szolgáltatások szempontjából.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Mozsi Ranch, Sellye, Hungary, frissített videók és képek a Mozsi Major Facebook oldalán: Silvopasture: Integrating Trees, Forage, and Animals in a Farm Ecosystem Varga & Vityi (2017) Lesson learnt: Wood pastures in Hungary In Polish: <https://cookitlean.pl/z-wizyta-u-oikos/>

http://www.drivenaeristastories.com/wpcontent/uploads/TS2018_Bracia_ostateczna_mala.mp4

<https://targpietruskowy.pl/project/oikos/>